

عنوان مقاله:

پهنه بندی مناطق حساس ریسک سیلاب سیل گیری با استفاده از مدل تحلیل سلسله مراتبی AHP با تاکید بر ژئومورفولوژی شهری مطالعه موردی آبخیز شهر شانديز

محل انتشار:

چهارمین کنفرانس ملی توسعه پایدار در علوم جغرافیا و برنامه ریزی، معماری و شهرسازی (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

ابوالفضل بهنیا فر - دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد

هادی قنبرزاده - استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد

مجتبی اسدی - دانشجوی کارشناسی ارشد رشته ژئومورفولوژی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد

سکینه پاد - دانشجوی کارشناسی ارشد رشته ژئومورفولوژی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد

خلاصه مقاله:

واحدهای ژئومورفیکی از اجزا سیستم رودخانه ای محسوب می شوند بطوری که در بسیاری موارد فرایندهای ژئومورفیکی باعث بروز مخاطرات محیطی از جمله سیلاب می گردند. در این مقاله شهر شانديز و حوضه آبخیز آن از لحاظ مخاطرات ناشی از فرآیندهای ژئومورفیکی رودخانه ای مورد بررسی قرار گرفته است. شهر شانديز در طول جغرافیایی 59 درجه 15 دقیقه تا 59 درجه 21 دقیقه 30 ثانیه شرقی و عرض جغرافیایی 36 درجه 22 دقیقه 40 ثانیه تا 36 درجه 25 دقیقه 15 ثانیه شمالی در شمال شرق کشور ایران در ارتفاع متوسط 1400 متری از سطح دریا واقع شده است مساحت حوضه آبریز شانديز 222.01 کیلومتر مربع و محیط حوضه 86.16 کیلومتر منطقه مورد بحث در غرب مشهد در استان خراسان رضوی واقع شده که جزیی از حوضه آبریز کشف رود می باشد روش تحقیق بصورت تجربی تحلیلی بوده است و برای شناخت رفتار حوضه مورد مطالعه ابتدا متغیرهای ژئومورفیکی رودخانه ای و فاکتورهای موثر در مخاطره سیلاب منطقه شامل ، پوشش گیاهی تراکم زهکشی انحنای پروفایل خاک زمین شناسی شیب ضریب نگهداشت طبقات ارتفاعی طبقات بارشی فاصله از رود طول جریان کاربری اراضی انتخاب شدند . سپس با تهیه لایه ها مورد نیاز ، اولویت بندی و تعیین روابط بین این متغیرها با آسیب پذیری از طریق روش تحلیل سلسله مراتبی AHP با کمک نرم افزار Export choice انجام گرفت . پهنه های بحرانی به لحاظ مخاطره سیلاب عمدتاً در محدوده ی تراکم روستاها ، فضاهای تفریحی بیلاقی و کاربری های گردشگری و شبکه دسترسی به کلان شهر مشهد می باشد. نکته حائز اهمیت این که عوامل انسان ساخت مانند تعرض مناطق مسکونی و تاسیسات شهری به حریم اصلی رودخانه و آبراهه ها عدم رعایت اصول مهندسی در طراحی برخی از سازه ها مانند ابعاد نامناسب پل ها بر روی رودخانه نیز عامل تشدید کننده مخاطرات سیلاب در منطقه هستند . تسطیح و تراس بندی دامنه ها به منظور ساخت و سازه ها نه تنها موجب به هم خوردن تعادل دامنه ها شده بلکه موجب افزایش وزن بار دامنه ها، بار جامد و شدت سیل خیزی نیز شده است . بطور کلی آسیب ها ناشی از حرکات توده ای و سیلابی در محدوده شهر شانديز تشدید گردیده است.

کلمات کلیدی:

حوضه آبخیز شانديز، سیل گیری ، مدل تحلیل سلسله مراتبی ahp ژئومورفولوژی شهری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/520447>

